

Др Ванда Божић
Др Драган Танчић

КРИВИЧНОПРАВНИ И ПОЛИТИКОЛОШКИ АСПЕКТИ
ЗАШТИТЕ ТАЈНИХ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНАТА

Др Ванда Божић Др Драган Танчић
КРИВИЧНОПРАВНИ И ПОЛИТИКОЛОШКИ АСПЕКТИ
ЗАШТИТЕ ТАЈНИХ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНАТА

Издавач

Институт за српску културу Приштина – Лепосавић

За издавача

Главни и одговорни уредник

Проф. др Драган Танчић

Рецензенти

Академик проф. др Миодраг Симовић

Проф. др Велимир Ракочевић

Проф. др Милан Милошевић

Проф. др Весна Балтезаревић

Проф. др Бранко Надовеза, научни саветник

Др Срђан Словић, научни саветник

Уредник

Др Драган Танчић

Лектор

Муниба М. Дрековић

Припрема за штампу

Миодраг Панић

Штампа

ГИД „Pi-press“, Пирот

Тираж

150

ISBN 978-86-89025-79-8

Др Ванда Божић
Др Драган Танчић

Кривичноправни и политиколошки аспекти заштите тајних података и докумената

Институт за српску културу Приштина – Лепосавић

2022

Монографија је настала у оквиру научноистраживачког рада НИО по Уговору склопљеном са Министарством просвете, науке и технолошког развоја број: 451-03-68/2022-14 од 17. јануара 2022. године.

САДРЖАЈ

Први део ПОЈМОВНО ОДРЕЂЕЊЕ КРИВИЧНОПРАВНИХ И ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

1. Општи појам науке	9
2. Структура и класификација кривичноправних и политичких наука	15
3. Битне одредбе кривичноправних наука	28
3.1. Улога кривичног права у спречавању и сузбијању криминалитета	30
4. Битне одредбе политичких наука	32

Други део МЕТОДОЛОГИЈА КРИВИЧНОПРАВНИХ И ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

1. Методологија и метод кривичноправних наука	39
2. Методологија и метод политичких наука	51
3. Научно истраживање у кривичноправним и политичким наукама	53
4. Логичке основе научног истраживања у кривичноправним и политичким наукама	62

Трећи део МЕТОДОЛОШКИ, ПОЛИТИКОЛОШКИ И КРИВИЧНОПРАВНИ ОСНОВИ ЗАШТИТЕ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНАТА

1. Појмовно схватање чињеница, података	69
2. Дефинисање извора података – документи, кривичноправно и политичко понашање	73

3. Основи заштите података и докумената	80
4. Законска регулатива у сфери заштите података и докумената у Републици Србији	83

Четврти део

ТАЈНИ ПОДАЦИ И ДРЖАВНА ТАЈНА У КРИВИЧНОПРАВНИМ НАУКАМА

1. Појмовно одређење тајне, тајних података и докумената	87
2. Државна тајна и одавање државне тајне у кривичном праву	100

Пети део

КРИВИЧНОПРАВНА ЗАШТИТА ТАЈНОСТИ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНАТА У ВЕЗИ СА КРИВИЧНИМ ДЕЛИМА ПРОТИВ УСТАВНОГ УРЕЂЕЊА И БЕЗБЕДНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

1. Кривично дело Одавање државне тајне	111
2. Кривично дело Шпијунажа	123
2.1. Историјски осврт на развој кривичног дела шпијунаже	131
2.2. Појам, карактеристике, методе и средства кривичног дела шпијунаже	133
2.3. Подела и класификација шпијунаже	138
2.3.1. Политичка шпијунажа	138
2.3.2. Војна шпијунажа	139
2.3.3. Привредна шпијунажа	141
2.3.4. Остали појавни облици кривичног дела шпијунаже	143
2.4. Кривичнопроцесне радње сузбијања шпијунаже	145
2.4.1. Посебне доказне радње	145
2.4.1.1. Тајни надзор комуникације	149

2.4.1.2. Тајно праћење и снимање	153
2.4.1.3. Прикривени иследник	156
2.4.1.4. Симуловани послови	159
2.4.2. Споразум о сведочењу окривљеног	161
2.4.3. Споразум о сведочењу осуђеног	169
3. Дистинкција између шпијунаже и других истоврсних кривичних дела одавања тајни према КЗ РС	172
3.1. Шпијунажа и одавање државне тајне	172
3.2. Шпијунажа и одавање војне тајне	175
3.3. Шпијунажа и одавање службене тајне	178
3.4. Шпијунажа и одавање пословне тајне	181
3.5. Шпијунажа и неовлашћено откривање тајне	183

Шести део

КРИВИЧНОПРАВНА ЗАШТИТА ТАЈНОСТИ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНАТА У ВЕЗИ СА КРИВИЧНИМ ДЕЛИМА ПРОТИВ БЕЗБЕДНОСТИ РАЧУНАРСКИХ ПОДАТАКА (СУВЕР КРИМИНАЛИТЕТА)

1. Појам сувер криминалитета	185
2. Карактеристике сувер криминалитета	189
3. Кривична дела против безбедности рачунарских података (сувер криминалитета)	193
3.1. Оштећење рачунарских података и програма	195
3.2. Рачунарска саботажа	196
3.3. Прављење и уношење рачунарских вируса	197
3.4. Рачунарска превара	198
3.5. Неовлашћени приступ заштићеном рачунару, рачунарској мрежи и електронској обради података	199
3.6. Спречавање и ограничавање приступа јавној рачунарској мрежи	199
3.7. Неовлашћено коришћење рачунара или рачунарске мреже	200

3.8. Прављење, набављање и давање другом средстава за извршење кривичних дела против безбедности рачунарских података	200
4. Међународноправни оквир за сузбијање сувер криминалитета	206
ЛИТЕРАТУРА	211
ИНДЕКС ПОЈМОВА	223
ИНДЕКС ИМЕНА	227